
Upamanyuproktam Shiva Stotram

उपमन्युप्रोक्तं शिवस्तोत्रम्

Document Information

Text title : Upamanyuproktam Shiva Stotram

File name : upamanyuproktamshivastotram.itx

Category : shiva, shivapurANA, stotra

Location : doc_shiva

Proofread by : PSA Easwaran

Description/comments : shivapurANA | vAyavIyasaMhitA | uttarabhAga | adhyAya 31/1-188||

Latest update : February 5, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 10, 2025

sanskritdocuments.org

Upamanyuproktam Shiva Stotram

ઉપમન્યુપ્રોક્તં શિવસ્તોત્રમ્

ઉપમન્યુરુવાચ ।

સ્તોત્રં વક્ષ્યામિ તે કૃષ્ણ પઞ્ચાવરણમાર્ગતઃ ।

યોગેશ્વરમિદં પુણ્યં કર્મ યેન સમાધ્યતે ॥ ૧ ॥

જય જય જગદેકનાથ શમ્ભો પ્રકૃતિમનોહર નિત્યચિત્સ્વભાવ ।

અતિગતકલુષપ્રપઞ્ચવાયામપિ મનસાં પદવીમતીતતત્ત્વમ્ ॥ ૨ ॥

સ્વભાવનિર્મલાભોગ જય સુન્દરચેષ્ટિત ।

સ્વાત્મતુલ્યમહાશક્તે જય શુદ્ધગુણાર્ણવ ॥ ૩ ॥

અનન્તકાન્તિસમ્પન્ન જયાસદૃશવિગ્રહ ।

અતર્ક્યમહિમાધાર જયાનાકુલમ્દગલ ॥ ૪ ॥

નિરઞ્જન નિરાધાર જય નિષ્કારણોદય ।

નિરન્તરપરાનન્દ જય નિર્વૃત્તિકારણ ॥ ૫ ॥

જયાતિપરમૈશ્વર્ય જયાતિકરુણાસ્પદ ।

જય સ્વતન્ત્રસર્વસ્વ જયાસદૃશવૈભવ ॥ ૬ ॥

જયાવૃત્તમહાવિશ્વ જયાનાવૃત્ત કેનચિત્ ।

જયોત્તર સમસ્તસ્ય જયાત્યન્તનિરુત્તર ॥ ૭ ॥

જયાદ્ભુત જયાક્ષુદ્ર જયાક્ષત જયાવ્યય ।

જયામેય જયામાય જયાભાવ જયામલ ॥ ૮ ॥

મહાભુજ મહાસાર મહાગુણ મહાકથ ।

મહાબલ મહામાય મહારસ મહારથ ॥ ૯ ॥

નમઃ પરમદેવાય નમઃ પરમહેતવે ।

નમશ્શિવાય શાન્તાય નમશ્શિવતરાય તે ॥ ૧૦ ॥

ત્વદધીનમિદં કૃત્સ્નં જગદ્ધિ સસુરાસુરમ્ ।

અતસ્ત્વદ્વિહિતામાણાં ક્ષમતે કોડતિવર્તિતુમ્ ॥ ૧૨ ॥

અયં પુનર્જનો નિત્યં ભવદેકસમાશ્રયઃ ।

ભવાનતોડનુગૃહ્યાસ્મૈ પ્રાર્થિતં સમ્પ્રયચ્છતુ ॥ ૧૩ ॥

જયામ્ભિકે જગન્માતર્જય સર્વજગન્મયિ ।

જયાનવધિકૈશ્વર્યે જયાનુપમવિગ્રહે ॥ ૧૪ ॥

જય વાઙ્મનસાતીતે જયાચિદ્ધ્વાન્તભગ્જિકે ।

જય જન્મજરાહીને જય કાલોત્તરોત્તરે ॥ ૧૫ ॥

જયાનેકવિધાનસ્થે જય વિશ્વેશ્વરપ્રિયે ।

જય વિશ્વસુરાધ્યે જય વિશ્વવિજૃમ્ભિણિ ॥ ૧૬ ॥

જય મડ્ગલદિવ્યાડ્ગિ જય મડ્ગલદીપિકે ।

જય મડ્ગલચારિત્રે જય મડ્ગલદાયિનિ ॥ ૧૭ ॥

નમઃ પરમકલ્યાણગુણસગ્ચયમૂર્તયે ।

ત્વત્તઃ ખલુ સમુત્પન્નં જગત્ત્વચ્ચેવ લીયતે ॥ ૧૮ ॥

ત્વદ્વિનાતઃ કલં દાતુમીશ્વરોડપિ ન શક્નુયાત્ ।

જન્મપ્રભૃતિ દેવેશિ જનોડયં ત્વદ્દુપાશ્રિતઃ ॥ ૧૯ ॥

અતોડસ્ય તવ ભક્તસ્ય નિર્વર્તય મનોરથમ્ ।

પગ્ચવક્રો દશભુજઃ શુદ્ધસ્ફટિકસન્નિભઃ ॥ ૨૦ ॥

વર્ણબ્રહ્મકલાદેહો દેવસ્સકલનિષ્કલઃ ।

શિવભક્તિસમારૂઢઃ શાન્ત્યતીતસસદાશિવઃ ॥ ૨૧ ॥

ભક્ત્યા મયાર્ચિતો મહ્યં પ્રાર્થિતં શં પ્રયચ્છતુ ॥ ૨૧ ॥

સદાશિવાક્રુમારૂઢા શક્તિરિચ્છા શિવાહ્યા ।

જનની સર્વલોકાનાં પ્રયચ્છતુ મનોરથમ્ ॥ ૨૨ ॥

શિવયોર્દયિતા પુત્રૌ દેવૌ હેરમ્બષણમુખૌ ।

શિવાનુભાવૌ સર્વજ્ઞૌ શિવજ્ઞાનામૃતાશિનૌ ॥ ૨૩ ॥

તૃપ્તૌ પરસ્પરં સ્નિગ્ધૌ શિવાભ્યાં નિત્યસત્કૃતૌ ।

સત્કૃતૌ ચ સદા દેવૌ બ્રહ્માદૈસ્ત્રિદશૈરપિ ॥ ૨૪ ॥

સર્વલોકપરિત્રાણં કર્તુમભ્યુદિતૌ સદા ।

સ્વેચ્છાવતારં કુર્વન્તૌ સ્વાશભેદૈસ્નેકશઃ ॥ ૨૫ ॥

તાવિમૌ શિવયોઃ પાર્શ્વે નિત્યમિત્યં મયાર્થિતૌ ।

તયોરાણાં પુરસ્કૃત્ય પ્રાર્થિતં મે પ્રયચ્છતામ્ ॥ ૨૬ ॥

શુદ્ધસ્ફટિકસદ્ગુણશમીશાનાખ્યં સદાશિવમ્ ।

મૂર્ધાભિમાનિની મૂર્તિઃ શિવસ્ય પરમાત્મનઃ ॥ ૨૭ ॥

શિવાર્ચનરતં શાન્તં શાન્ત્યતીતં મખાસ્થિતમ્ ।

પગ્ચાક્ષરાન્તિમં બીજં કલાભિઃ પગ્ચભિર્યુતમ્ ॥ ૨૮ ॥

પ્રથમાવરણે પૂર્વં શક્ત્યા સહ સમર્થિતમ્ ।

પવિત્રં પરમં બ્રહ્મ પ્રાર્થિતં મે પ્રયચ્છતુ ॥ ૨૯ ॥

બાલસૂર્યપ્રતીકાશં પુરુષાખ્યં પુરાતનમ્ ।

પૂર્વવક્ત્રાભિમાનં ચ શિવસ્ય પરમેષ્ઠિનઃ ॥ ૩૦ ॥

શાન્ત્યાત્મકં મરુત્સંસ્થં શમ્ભોઃ પાદાર્ચને રતમ્ ।

પ્રથમં શિવબીજેષુ કલાસુ ચ ચતુષ્કલમ્ ॥ ૩૧ ॥

પૂર્વભાગે મયા ભક્ત્યા શક્ત્યા સહ સમર્થિતમ્ ।

પવિત્રં પરમં બ્રહ્મ પ્રાર્થિતં મે પ્રયચ્છતુ ॥ ૩૨ ॥

અગ્જનાદિપ્રતીકાશમધોરં ધોરવિગ્રહમ્ ।

દેવસ્ય દક્ષિણં વક્ત્રં દેવદેવપદાર્થકમ્ ॥ ૩૩ ॥

વિદ્યાપાદં સમારૂઢે વહ્નિમણ્ડલમધ્યગમ્ ।

દ્વિતીયં શિવબીજેષુ કલાસ્વષ્ટકલાન્વિતમ્ ॥ ૩૪ ॥

શમ્ભોર્દક્ષિણદિગ્ભાગે શક્ત્યા સહ સમર્થિતમ્ ।

પવિત્રં મધ્યમં બ્રહ્મ પ્રાર્થિતં મે પ્રયચ્છતુ ॥ ૩૫ ॥

કુકુમ્ભોદસદ્ગુણં વામાખ્યં વરવેષધૃક્ ।

વક્ત્રમુત્તરમીશસ્ય પ્રતિષ્ઠાયાં પ્રતિષ્ઠિતમ્ ॥ ૩૬ ॥

વારિમણ્ડલમધ્યસ્થં મહાદેવાર્ચને રતમ્ ।

તુરીયં શિવબીજેષુ ત્રયોદશકલાન્વિતમ્ ॥ ૩૭ ॥

દેવસ્યોત્તરદિગ્ભાગે શક્ત્યા સહ સમર્થિતમ્ ।

પવિત્રં પરમં બ્રહ્મ પ્રાર્થિતં મે પ્રયચ્છતુ ॥ ૩૮ ॥

શઙ્ખકુન્દેન્દુધવલં સન્ધ્યાખ્યં સૌમ્યલક્ષણમ્ ।
 શિવસ્ય પશ્ચિમં વક્ત્રં શિવપાદાર્યને સ્તમ્ ॥ ૩૯ ॥
 નિવૃત્તિપદનિષ્ઠં ચ પૃથિવ્યાં સમવસ્થિતમ્ ।
 તૃતીયં શિવબીજેષુ કલાભિશ્ચાષ્ટભિર્યુતમ્ ॥ ૪૦ ॥
 દેવસ્ય પશ્ચિમે ભાગે શક્ત્યા સહ સમર્થિતમ્ ।
 પવિત્રં પરમં બ્રહ્મ પ્રાર્થિતં મે પ્રયચ્છતુ ॥ ૪૧ ॥
 શિવસ્ય તુ શિવાયાશ્ચ હૃન્મૂર્તિશિવભાવિતે ।
 તયોરાણાં પુરસ્કૃત્ય તે મે કામં પ્રયચ્છતામ્ ॥ ૪૨ ॥
 શિવસ્ય ચ શિવાયાશ્ચ શિખામૂર્તિશિવાશ્રિતે ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં તે મે કામં પ્રયચ્છતામ્ ॥ ૪૩ ॥
 શિવસ્ય ચ શિવાયાશ્ચ વર્મણા શિવભાવિતે ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં તે મે કામં પ્રયચ્છતામ્ ॥ ૪૪ ॥
 શિવસ્ય ચ શિવાયાશ્ચ નેત્રમૂર્તિશિવાશ્રિતે ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં તે મે કામં પ્રયચ્છતામ્ ॥ ૪૫ ॥
 અસ્ત્રમૂર્તી ચ શિવયોર્નિત્યમર્ચનતત્પરે ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં તે મે કામં પ્રયચ્છતામ્ ॥ ૪૬ ॥
 વામો જયેષ્ઠસ્તથા રુદ્રઃ કાલો વિકરણસ્તથા ।
 બલો વિકરણશ્ચૈવ બલપ્રમથનઃ પરઃ ॥ ૪૭ ॥
 સર્વભૂતસ્ય દમનસ્તાદૃશાશ્ચાષ્ટશક્તયઃ ।
 પ્રાર્થિતં મે પ્રયચ્છન્તુ શિવયોરેવ શાસનાત્ ॥ ૪૮ ॥
 અથાનન્તશ્ચ સૂક્ષ્મશ્ચ શિવશ્ચાપ્યેકનેત્રકઃ ।
 એક રુદ્રાખ્યમૂર્તિશ્ચ શ્રીકણ્ઠશ્ચ શિખાણ્ડકઃ ॥ ૪૯ ॥
 તથાષ્ઠૌ શક્તયસ્તેષાં દ્વિતીયાવરણોઽર્ચિતાઃ ।
 તે મે કામં પ્રયચ્છન્તુ શિવયોરેવ શાસનાત્ ॥ ૫૦ ॥
 ભવાદ્યા મૂર્તયશ્ચાષ્ઠૌ તાસામપિ ચ શક્તયઃ ।
 મહાદેવાદયશ્ચાન્યે તથૈકાદશમૂર્તયઃ ॥ ૫૧ ॥
 શક્તિભિસ્સહિતાસ્સર્વે તૃતીયાવરણે સ્થિતાઃ ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં દિશન્તુ ફલમીપ્સિતમ્ ॥ ૫૨ ॥

વૃક્ષરાજો મહાતેજા મહામેઘસમસ્વનઃ ।
 મેરુમન્દરકૈલાસહિમાદ્રિશિખરોપમઃ ॥ ૫૩ ॥
 સિતાભશિખરાકારઃ કકુદા પરિશોભિતઃ ।
 મહાભોગીન્દ્રકલ્પેન વાલેન ચ વિરાજિતઃ ॥ ૫૪ ॥
 રક્તાસ્યશૃંગચરણૌ રક્તપ્રાયવિલોચનઃ ।
 પીવરોન્નતસર્વાંગસ્સુયારુગમનોજ્જવલઃ ॥ ૫૫ ॥
 પ્રશસ્તલક્ષણઃ શ્રીમાન્નજવલન્મણિભૂષણઃ ।
 શિવપ્રિયઃ શિવાસક્તઃ શિવયોર્ધ્વજવાહનઃ ॥ ૫૬ ॥
 તથા તચ્ચરણન્યાસપાવિતાપરવિગ્રહઃ ।
 ગોરાજપુરુષઃ શ્રીમાઞ્છ્રીમચ્છૂલવરાયુધઃ ।
 તથોરાણાં પુરસ્કૃત્ય સ મે કામં પ્રયચ્છતુ ॥ ૫૭ ॥
 નન્દીશ્વરો મહાતેજા નગેન્દ્રતનયાત્મજઃ ।
 સનારાયણકૈર્દૈર્નિત્યમભ્યર્ચ્ય વન્દિતઃ ॥ ૫૮ ॥
 શર્વસ્યાન્તઃપુરદ્વારિ સાર્ધં પરિજનૈઃ સ્થિતઃ ।
 સર્વેશ્વરસમપ્રખ્યસ્સર્વાસુરવિમર્દનઃ ॥ ૫૯ ॥
 સર્વેષાં શિવધર્માણામધ્યક્ષત્વેડભિષેચિતઃ ।
 શિવપ્રિયશિવાસક્તશ્ચ્રીમચ્છૂલવરાયુધઃ ॥ ૬૦ ॥
 શિવાશ્રિતેષુ સંસક્તસ્ત્વનુરક્તશ્ચ તૈરપિ ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં સ મે કામં પ્રયચ્છતુ ॥ ૬૧ ॥
 મહાકાલો મહાબાહુર્મહાદેવ ઇવાપરઃ ।
 મહાદેવાશ્રિતાનાં તુ નિત્યમેવાભિરક્ષતુ ॥ ૬૨ ॥
 શિવપ્રિયઃ શિવાસક્તશિવયોરર્ચકસ્સદા ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં સ મે દિશતુ કાર્ક્ષિતમ્ ॥ ૬૩ ॥
 સર્વશાસ્ત્રાર્થતત્ત્વજ્ઞઃ શાસ્તા વિષ્ણોઃ પરા તનુઃ ।
 મહામોહાત્મતનયો મધુમાંસાસવપ્રિયઃ ।
 તથોરાણાં પુરસ્કૃત્ય સ મે કામં પ્રયચ્છતુ ॥ ૬૪ ॥
 બ્રહ્માણી ચૈવ માહેશી કૌમારી વૈષ્ણવી તથા ।

વારાહી ચૈવ માહેન્દ્રી ચામુણ્ડા ચણ્ડવિક્રમા ॥ ૬૫ ॥
 એતા વૈ માતરઃ સપ્ત સર્વલોકસ્ય માતરઃ ।
 પ્રાર્થિતં મે પ્રચચ્છન્તુ પરમેશ્વરશાસનાત્ ॥ ૬૬ ॥
 મત્તમાતઃ્ગવદનો ગઙ્ગોમાશકુરાત્મજઃ ।
 આકાશદેહો દિગ્બાહુસ્સોમસૂર્યાગ્નિલોચનઃ ॥ ૬૭ ॥
 ઐરાવતાદિભિર્દિવ્યૈર્દિગ્ગજૈર્નિત્યમર્ચિતઃ ।
 શિવજ્ઞાનમદોદ્ભિન્નસ્ત્રિદશાનામવિદ્મકૃત્ ॥ ૬૮ ॥
 વિદ્મકૃચ્ચાસુરાદીનાં વિદ્મશઃ શિવભાવિતઃ ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં સ મે દિશતુ કાઙ્ક્ષિતમ્ ॥ ૬૯ ॥
 ષણ્મુખશિવસમ્ભૂતઃ શક્તિવજ્રધરઃ પ્રભુઃ ।
 અગ્નેશ્ચ તનયો દેવો હ્યપર્ણાતનયઃ પુનઃ ॥ ૭૦ ॥
 ગઙ્ગાયાશ્ચ ગણામ્બાયાઃ કૃત્તિકાનાં તથૈવ ચ ।
 વિશાખેન ચ શાખેન નૈગમેયેન ચાવૃતઃ ॥ ૭૧ ॥
 ઇન્દ્રજિચ્ચન્દ્રસેનાનીસ્તારકાસુરજિત્તથા ।
 શૈલાનાં મેરુમુખ્યાનાં વેધકશ્ચ સ્વતેજસા ॥ ૭૨ ॥
 તપચામીકરપ્રખ્યઃ શતપત્રદલેક્ષણઃ ।
 કુમારસ્સુકુમારાણાં રૂપોદાહરણં મહત્ ॥ ૭૩ ॥
 શિવપ્રિયઃ શિવાસક્તઃ શિવપાદાર્યકસ્સદા ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં સ મે દિશતુ કાઙ્ક્ષિતમ્ ॥ ૭૪ ॥
 જયેષ્ઠા વરિષ્ઠા વરદા શિવયોર્યજનેરતા ।
 તયોરાણાં પુરસ્કૃત્ય સા મે દિશતુ કાઙ્ક્ષિતમ્ ॥ ૭૫ ॥
 ત્રૈલોક્યવન્દિતા સાક્ષાદુલ્કારા ગણામ્બિકા ।
 જગત્સૃષ્ટિવિવૃદ્ધ્યર્થં બ્રહ્મણાઽભ્યર્ચિતા શિવાત્ ॥ ૭૬ ॥
 શિવાયાઃ પ્રવિભક્તાયા ભુવોરન્તરનિસ્સૃતાઃ ।
 દક્ષાયણી સતી મેના તથા હૈમવતી હ્યુમા ॥ ૭૭ ॥
 કૌશિક્યાશ્ચૈવ જનની ભદ્રકાલ્યાસ્તથૈવ ચ ।
 અપર્ણાયાશ્ચ જનની પાટલાયાસ્તથૈવ ચ ॥ ૭૮ ॥

શિવાચ્યનરતા નિત્યં રુદ્રાણી રુદ્રવલ્લભા ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં સા મે દિશતુ કાક્ષિતમ્ ॥ ૭૯ ॥
 ચણ્ડઃ સર્વગણેશાનઃ શમ્ભોર્વદનસમ્ભવઃ ।
 સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં સ મે દિશતુ કાક્ષિતમ્ ॥ ૮૦ ॥
 પિડ્ગલો ગણપઃ શ્રીમાઞ્છિવાસક્તઃ શિવપ્રિયઃ ।
 આજ્ઞાયા શિવયોરેવ સ મે કામં પ્રચચ્છતુ ॥ ૮૧ ॥
 ભૃગુગીશો નામ ગણપઃ શિવરાધનતત્પરઃ ।
 પ્રચચ્છતુ સ મે કામં પત્યુરાજ્ઞાપુરઃસરમ્ ॥ ૮૨ ॥
 વીરભદ્રો મહાતેજા હિમકુન્દેન્દુસન્નિભઃ ।
 ભદ્રકાલીપ્રિયો નિત્યં માતૃણાં ચાભિરક્ષિતા ॥ ૮૩ ॥
 યજ્ઞસ્ય ચ શિરોહર્તા દક્ષસ્ય ચ દુરાત્મનઃ ।
 ઉપેન્દ્રેન્દ્રયમાદીનાં દેવાનામ્ડગરક્ષકઃ ॥ ૮૪ ॥
 શિવસ્યાનુચરઃ શ્રીમાઞ્છિવશાસનપાલકઃ ।
 શિવયોઃ શાસનાદેવ સ મે દિશતુ કાક્ષિતમ્ ॥ ૮૫ ॥
 સરસ્વતી મહેશસ્ય વાકસરોજસમુદ્ભવા ।
 શિવયોઃ પૂજને સક્તા સા મે દિશતુ કાક્ષિતમ્ ॥ ૮૬ ॥
 વિષ્ણોર્વક્ષઃસ્થિતા લક્ષ્મીઃ શિવયોઃ પૂજને રતા ।
 શિવયોઃ શાસનાદેવ સા મે દિશતુ કાક્ષિતમ્ ॥ ૮૭ ॥
 મહામોટી મહાદેવ્યાઃ પાદપૂજાપરાયણા ।
 તસ્યા એવ નિયોગેન સા મે દિશતુ કાક્ષિતમ્ ॥ ૮૮ ॥
 કૌશિકી સિંહમારુઢા પાર્વત્યાઃ પરમા સુતા ।
 વિષ્ણોર્નિદ્રામહામાયા મહામહિષમર્દિની ॥ ૮૯ ॥
 નિશુભશુભસંહત્રી મધુમાંસાસવપ્રિયા ।
 સત્કૃત્ય શાસનં માતુસ્સા મે દિશતુ કાક્ષિતમ્ ॥ ૯૦ ॥
 રુદ્રા રુદ્રસમપ્રખ્યાઃ પ્રમથાઃ પ્રથિતૌજસઃ ।
 ભૂતાખ્યાશ્ચ મહાવીર્યા મહાદેવસમપ્રભાઃ ॥ ૯૧ ॥
 નિત્યમુક્તા નિરુપમા નિર્દ્વન્દ્વા નિરુપપ્લવાઃ ।
 સશક્તયસ્સાનુચરાસ્સર્વલોકનમસ્કૃતાઃ ॥ ૯૨ ॥

सर्वेषामेव लोकानां सृष्टिसंहरणक्षमाः ।
 परस्परानुरक्ताश्च परस्परमनुव्रताः ॥ ८३ ॥
 परस्परमतिस्निग्धाः परस्परममस्कृताः ।
 शिवप्रियतमा नित्यं शिवलक्षणलक्षिताः ॥ ८४ ॥
 सौम्याधारास्तथा मिश्राश्चान्तरालद्वयात्मिकाः ।
 विरूपाश्च सुरूपाश्च नानारूपधरास्तथा ॥ ८५ ॥
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां ते मे कामं दिशन्तु वै ।
 द्रव्या प्रियसम्प्रीवर्गो देवीलक्षणलक्षितः ॥ ८६ ॥
 सखितो रुद्रकन्याभिः शक्तिमिश्राप्यनेकशः ।
 तृतीयावरणो शम्भोर्भक्त्या नित्यं समर्थितः ॥ ८७ ॥
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु मङ्गलम् ।
 दिवाकरो मण्डेशस्य मूर्तिर्दीप्तिमुमण्डलः ॥ ८८ ॥
 निर्गुणो गुणसङ्कीर्णस्तथैव गुणदेवतः ।
 अविकारात्मकश्चाद्य ऐक्यसामान्यविक्रियः ॥ ८९ ॥
 असाधारणकर्मा य सृष्टिस्थितिलयकृमात् ।
 अयं त्रिधा यतुर्धा य विभक्ताः पञ्चधा पुनः ॥ ९० ॥
 यतुर्धावरणो शम्भोः पूजितश्चानुगैः सः ।
 शिवप्रियः शिवासक्तः शिवपादार्चने रतः ॥ ९०१ ॥
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु मङ्गलम् ।
 दिवाकरश्चण्डगानि दीप्ताद्याश्चाष्टशक्तयः ॥ ९०२ ॥
 आदित्यो भास्करो भानू रविश्चेत्यनुपूर्वशः ।
 अर्को ब्रह्मा तथा रुद्रो विष्णुश्चादित्यमूर्तयः ॥ ९०३ ॥
 विस्तरासुतराब्धोऽध्यायान्यपराः पुनः ।
 उषा प्रभा तथा प्रज्ञा सन्ध्या येत्यपि शक्तयः ॥ ९०४ ॥
 सोमादिदेतुपर्यन्ता ग्रहाश्च शिवभाविताः ।
 शिवयोराज्ञया नुन्ना मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ॥ ९०५ ॥
 अथवा द्वादशादित्यास्तथा द्वादश शक्तयः ।

ऋषयो देवगन्धर्वाः पन्नगाप्सरसां गाणाः ॥ १०६ ॥

ग्रामाण्यश्च तथा यक्षा राक्षसाश्चासुरास्तथा ।

सप्तसप्तगाणाश्चैते सप्तस्यन्दोमया उयाः ॥ १०७ ॥

वालभिल्याद्यश्चैव सर्वे शिवपदार्थकाः ।

सत्कृत्य शिवयोराज्ञां मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ॥ १०८ ॥

ब्रह्माथ देवदेवस्य मूर्तिर्भूमिपदाधिपः ।

यतुःषष्टिगुणैश्चर्यो बुद्धितत्त्वे प्रतिष्ठितः ॥ १०९ ॥

निर्गुणो गुणसङ्कीर्णस्तथैव गुणदेवतः ।

अविकारात्मको देवस्ततस्साधारणः पुरः ॥ ११० ॥

असाधारणकर्म य सृष्टिस्थितिलयकृमात् ।

भुवं त्रिधा यतुर्धा य विभक्तः पञ्चधा पुनः ॥ १११ ॥

यतुर्थावरणो शम्भो पूजितश्च सङ्गानुगैः ।

शिवप्रियः शिवासक्तश्शिवपादार्थने रतः ॥ ११२ ॥

सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु मङ्गलम् ।

छिद्ययगर्भो लोकेशो विराट्कालश्च पूरुषः ॥ ११३ ॥

सनत्कुमारः सनकः सनन्दश्च सनातनः ।

प्रजानां पतयश्चैव दक्षाद्या ब्रह्मसूनवः ॥ ११४ ॥

ओकादश सपत्नीका धर्मस्सङ्कुल्य एव य ।

शिवार्थनरताश्चैते शिवभक्तिपरायणाः ॥ ११५ ॥

शिवाज्ञावशागास्सर्वे दिशन्तु मम मङ्गलम् ।

यत्पारश्च तथा वेदास्सेतिहासपुराणकाः ॥ ११६ ॥

धर्मशास्त्राणि विद्याभिर्वैदिकीभिस्समन्विताः ।

परस्परविरुद्धार्थाः शिवप्रकृतिपादकाः ॥ ११७ ॥

सत्कृत्य शिवयोराज्ञां मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ।

अथ रुद्रो महादेवः शम्भोर्मूर्तिर्गणेशीयसी ॥ ११८ ॥

वाह्नेयमण्डलाधीशः पौरुषैश्चर्यवान्प्रभुः ।

शिवाभिमानसम्पन्नो निर्गुणस्त्रिगुणात्मकः ॥ ११९ ॥

કેવલં સાત્ત્વિકશ્ચાપિ રાજસશ્ચૈવ તામસઃ ।
 અવિકારરતઃ પૂર્વં તતસ્તુ સમવિક્રિયઃ ॥ ૧૨૦ ॥
 અસાધારણકર્મા ચ સૃષ્ટ્યાદિકરણાત્પૃથક્ ।
 બ્રહ્મણોડપિ શિરશ્છેત્તા જનકસ્તસ્ય તત્સુતઃ ॥ ૧૨૧ ॥
 જનકસ્તનયશ્ચાપિ વિષ્ણોરપિ નિયામકઃ ।
 બોધકશ્ચ તયોર્નિત્યમનુગ્રહકરઃ પ્રભુઃ ॥ ૧૨૨ ॥
 અણ્ડસ્યાન્તર્બહિર્વર્તી રુદ્રો લોકદ્વયાધિપઃ ।
 શિવપ્રિયઃ શિવાસક્તઃ શિવપાદાર્યને રતઃ ॥ ૧૨૩ ॥
 શિવસ્યાજ્ઞાં પુરસ્કૃત્ય સ મે દિશતુ મઙ્ગલમ્ ।
 તસ્ય બ્રહ્મ ષડ્ગાનિ વિદ્યેશાન્તં તથાષ્ટકમ્ ॥ ૧૨૪ ॥
 ચત્વારો મૂર્તિભેદાશ્ચ શિવપૂર્વાઃ શિવાર્ચકાઃ ।
 શિવો ભવો હરશ્ચૈવ મૃડશ્ચૈવ તથાપરઃ ।
 શિવસ્યાજ્ઞાં પુરસ્કૃત્ય મઙ્ગલં પ્રદિશન્તુ મે ॥ ૧૨૫ ॥
 અથ વિષ્ણુર્મહેશસ્ય શિવસ્યૈવ પરા તનુઃ ।
 વારિતત્ત્વાધિપઃ સાક્ષાદવ્યક્તપદસંસ્થિતઃ ॥ ૧૨૬ ॥
 નિર્ગુણસ્સત્ત્વબહુલસ્તથૈવ ગુણકેવલઃ ।
 અવિકારાભિમાની ચ ત્રિસાધારણવિક્રિયઃ ॥ ૧૨૭ ॥
 અસાધારણકર્મા ચ સૃષ્ટ્યાદિકરણાત્પૃથક્ ।
 દક્ષિણાઙ્ગભવેનાપિ સ્પર્ધમાનઃ સ્વયમ્ભુવા ॥ ૧૨૮ ॥
 આદ્યેન બ્રહ્મણા સાક્ષાત્સૃષ્ટઃ સ્રષ્ટા ચ તસ્ય તુ ।
 અણ્ડસ્યાન્તર્બહિર્વર્તી વિષ્ણુર્લોકદ્વયાધિપઃ ॥ ૧૨૯ ॥
 અસુરાન્તકરશ્ચક્રી શકસ્યાપિ તથાનુજઃ ।
 પ્રાદુર્ભૂતશ્ચ દશધા ભૃગુશાપચ્છલાદિહ ॥ ૧૩૦ ॥
 ભૂભારનિગ્રહાર્થાય સ્વેચ્છયાવાતરત્ક્ષિતૌ ।
 અપ્રમેયબલો માયી માયયા મોહયન્જગત્ ॥ ૧૩૧ ॥
 મૂર્તિં કૃત્વા મહાવિષ્ણું સદાવિષ્ણુમથાપિ વા ।
 વૈષ્ણવૈઃ પૂજિતો નિત્યં મૂર્તિત્રયમયાસને ॥ ૧૩૨ ॥
 શિવપ્રિયઃ શિવાસક્તઃ શિવપાદાર્યને રતઃ ।

શિવસ્થાણાં પુરસ્કૃત્ય સ મે દિશતુ મઙ્ગલમ્ ॥ ૧૩૩ ॥

વાસુદેવોઽનિરુદ્ધશ્ચ પ્રદ્યુમ્નશ્ચ તતઃ પરઃ ।

સકુર્ષેણસસમાખ્યાતાશ્ચતસ્રો મૂર્તયો હરેઃ ॥ ૧૩૪ ॥

મત્સ્યઃ કૂર્મો વરાહશ્ચ નારસિંહોઽથ વામનઃ ।

રામત્રયં તથા કૃષ્ણો વિષ્ણુસ્તુરગવક્રત્રકઃ ॥ ૧૩૫ ॥

ચક્રં નારાયણસ્થાસ્ત્રં પાઞ્ચજન્યં ચ શાર્ફંગકમ્ ।

સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં મઙ્ગલં પ્રદિશન્તુ મે ॥ ૧૩૬ ॥

પ્રભા સરસ્વતી ગૌરી લક્ષ્મીશ્ચ શિવભાવિતા ।

શિવયોઃ શાસનાદેતા મઙ્ગલં પ્રદિશન્તુ મે ॥ ૧૩૭ ॥

ઇન્દ્રોઽગ્નિશ્ચ યમશ્ચૈવ નિરૂતિર્વરુણસ્તથા ।

વાયુઃ સોમઃ કુબેરશ્ચ તથેશાનસ્ત્રિશૂલધૃક્ ॥ ૧૩૮ ॥

સર્વે શિવાર્ચનરતાઃ શિવસદ્ભાવભાવિતાઃ ।

સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં મઙ્ગલં પ્રદિશન્તુ મે ॥ ૧૩૯ ॥

ત્રિશૂલમથ વજ્રં ચ તથા પરશુસાયકૌ ।

ખડ્ગપાશાક્રુશાશ્ચૈવ પિનાકશ્ચાયુધોત્તમઃ ॥ ૧૪૦ ॥

દિવ્યાયુધાનિ દેવસ્ય દેવ્યાશ્ચૈતાનિ નિત્યશઃ ।

સત્કૃત્ય શિવયોરાણાં રક્ષાં કુર્વન્તુ મે સદા ॥ ૧૪૧ ॥

વૃષઙ્ગપધરો દેવઃ સૌરભેયો મહાબલઃ ।

વડવાખ્યાનલક્ષ્મર્ધા પાઞ્ચગોમાતૃભિર્વૃતઃ ॥ ૧૪૨ ॥

વાહનત્વમનુપ્રાપ્તપસા પરમેશયોઃ ।

તયોરાણાં પુરસ્કૃત્ય સ મે કામં પ્રયચ્છતુ ॥ ૧૪૩ ॥

નન્દા સુનન્દા સુરભિઃ સુશીલા સુમના તથા ।

પાઞ્ચગોમાતરસ્ત્વેતાશિશિવલોકે વ્યવસ્થિતાઃ ॥ ૧૪૪ ॥

શિવભક્તિપરા નિત્યં શિવાર્ચનપરાયણાઃ ।

શિવયોઃ શાસનાદેવ દિશન્તુ મમ વાઞ્છિતમ્ ॥ ૧૪૫ ॥

ક્ષેત્રપાલો મહાતેજા નીલજીમૂતસન્નિભઃ ।

દંટ્રાકરાલવદનઃ સ્ફુરદ્રક્તાધરોજ્જ્વલઃ ॥ ૧૪૬ ॥

रक्तोर्ध्वमूर्धजः श्रीमान्भुङ्कुटीकुटिलेक्षणः ।
 रक्तवृत्तत्रिनयनः शशिपत्रगर्भूषणः ॥ १४७ ॥
 नगस्त्रिशूलपाशासिकपालोदितपाणिकः ।
 भैरवो भैरवैः सिद्धैर्योगिनीभिश्च संवृतः ॥ १४८ ॥
 क्षेत्रे क्षेत्रे समासीनः स्थितो यो रक्षकस्सताम् ।
 शिवप्राणमपरमः शिवसद्भावभावितः ॥ १४९ ॥
 शिवाश्रितान्विशेषेण रक्षन्पुत्रानिवौरसान् ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु भङ्गलम् ॥ १५० ॥
 तालजङ्घादयस्तस्य प्रथमावरणोदर्यिताः ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां यत्वारः समवन्तु माम् ॥ १५१ ॥
 भैरवाद्याश्च ये यान्ये समन्तात्तस्य वेष्टिताः ।
 तेऽपि मामनुगृह्णन्तु शिवशासनगौरवात् ॥ १५२ ॥
 नारदाद्याश्च मुनयो दिव्या देवैश्च पूजिताः ।
 साध्या नागाश्च ये देवा जललोकनिवासिनः ॥ १५३ ॥
 विनिवृत्ताधिकाराश्च मङ्गलौकनिवासिनः ।
 सप्तर्षयस्तथान्ये वै वैमानिकगुणैस्सह ॥ १५४ ॥
 सर्वे शिवार्थनरताः शिवाज्ञावशवर्तिनः ।
 शिवयोराज्ञया मङ्गलं दिशन्तु मम काङ्क्षितम् ॥ १५५ ॥
 गन्धर्वाद्याः पिशाचान्ताश्चतस्रो देवयोनयः ।
 सिद्धा विद्याधराद्याश्च येऽपि यान्ये नभश्चराः ॥ १५६ ॥
 असुरा राक्षसाश्चैव पातालतलवासिनः ।
 अनन्ताद्याश्च नागेन्द्रा वैनतेयादयो द्विजाः ॥ १५७ ॥
 कूष्माण्डाः प्रेतवेताला ग्रीवा भूतगाणाः परे ।
 डाकिन्यश्चापि योगिन्यः शाकिन्यश्चापि तादृशाः ॥ १५८ ॥
 क्षेत्रारामगुहादीनि तीर्थान्यायतनानि य ।
 द्वीपाः समुद्रा नद्यश्च नद्याश्चान्ये सरांसि य ॥ १५९ ॥
 गिरयश्च सुमेर्वाद्याः काननानि समन्ततः ।
 पशवः पक्षिणो वृक्षाः कृमिकीटादयो मृगाः ॥ १६० ॥

ભુવનાન્યપિ સર્વાણિ ભુવનાનામધીશ્વરાઃ ।
 આણ્યાવરણૈસ્સાર્ધ માસાશ્ચ દશ દિગ્ગજાઃ ॥ ૧૬૧ ॥
 વર્ણાઃ પદાનિ મન્ત્રાશ્ચ તત્વાન્યપિ સહાધિપૈઃ ।
 બ્રહ્માણ્ડધારકા રુદ્રા રુદ્રાશ્ચાન્યે સશક્તિકાઃ ॥ ૧૬૨ ॥
 યચ્ચ કિચ્ચિજ્જગત્યસ્મિન્દૃષ્ટં ચાનુમિતં શ્રુતમ્ ।
 સર્વે કામં પ્રચચ્છન્તુ શિવયોરેવ શાસનાત્ ॥ ૧૬૩ ॥
 અથ વિદ્યા પરા શૈવી પશુપાશવિમોચિની ।
 પગ્ચાર્થસંજ્ઞિતા દિવ્યા પશુવિદ્યાબહિષ્કૃતા ॥ ૧૬૪ ॥
 શાસ્ત્રં ચ શિવધર્માખ્યં ધર્માખ્યં ચ તદુત્તરમ્ ।
 શૈવાખ્યં શિવધર્માખ્યં પુરાણં શ્રુતિસમ્મિતમ્ ॥ ૧૬૫ ॥
 શૈવાગમાશ્ચ યે ચાન્યે કામિકાધ્યાતુર્વિદ્યાઃ ।
 શિવાભ્યામવિશેષેણ સત્કૃત્યેહ સમર્ચિતાઃ ॥ ૧૬૬ ॥
 તાભ્યામેવ સમાજ્ઞાતા મમાભિપ્રેતસિદ્ધયે ।
 કર્મેદમનુમન્યન્તાં સકલં સાધ્વનુષ્ઠિતમ્ ॥ ૧૬૭ ॥
 શ્વેતાધ્યા નકુલીશાન્તાઃ સશિષ્યાશ્ચાપિ દેશિકાઃ ।
 તત્સન્તતીયા ગુરવો વિશેષાદ્ગુરવો મમ ॥ ૧૬૮ ॥
 શૈવા માહેશ્વરાશ્ચૈવ જ્ઞાનકર્મપરાયણાઃ ।
 કર્મેદમનુમન્યન્તાં સકલં સાધ્વનુષ્ઠિતમ્ ॥ ૧૬૯ ॥
 લૌકિકા બ્રાહ્મણાસ્સર્વે ક્ષત્રિયાશ્ચ વિશઃ ક્રમાત્ ।
 વેદવેદાદ્ગતત્ત્વજ્ઞાઃ સર્વશાસ્ત્રવિશારદાઃ ॥ ૧૭૦ ॥
 સાધ્વ્યા વૈશેષિકાશ્ચૈવ યોગા નૈયાયિકા નરાઃ ।
 સૌરા બ્રહ્માસ્તથા રૌદ્રા વૈષ્ણવાશ્ચાપરે નરાઃ ॥ ૧૭૧ ॥
 શિષ્ટાઃ સર્વે વિશિષ્ટાશ્ચ શિવશાસનચન્ત્રિતાઃ ।
 કર્મેદમનુમન્યન્તાં મમાભિપ્રેતસાધકમ્ ॥ ૧૭૨ ॥
 શૈવાઃ સિદ્ધાન્તમાર્ગસ્થાઃ શૈવાઃ પાશુપતાસ્તથા ।
 શૈવા મહાવ્રતધરાઃ શૈવાઃ કાપાલિકાઃ પરે ॥ ૧૭૩ ॥
 શિવાજ્ઞાપાલકાઃ પૂજ્યા મમાપિ શિવશાસનાત્ ।

સર્વે મમાનુગૃહ્ણન્તુ શંસન્તુ સફલક્રિયામ્ ॥ ૧૭૪ ॥

દક્ષિણજ્ઞાનનિષ્ઠાશ્ચ દક્ષિણોત્તરમાર્ગગાઃ ।

અવિરોધેન વર્તન્તાં મન્ત્રશ્રેયોઽર્થિનો મમ ॥ ૧૭૫ ॥

નાસ્તિકાશ્ચ શઠાશ્ચૈવ કૃતદ્વાશ્ચૈવ તામસાઃ ।

પાષણ્ડાશ્ચાતિપાપાશ્ચ વર્તન્તાં દૂરતો મમ ॥ ૧૭૬ ॥

બહુભિઃ કિં સ્તુતૈરત્ર યેઽપિ કેઽપિચિદાસ્તિકાઃ ।

સર્વે મામનુગૃહ્ણન્તુ સન્તઃ શંસન્તુ મડ્ગલમ્ ॥ ૧૭૭ ॥

નમશિશવાય સામ્બાય સસુતાયાદિહેતવે ।

પગ્ચાવરણરૂપેણ પ્રપગ્ચેનાવૃતાય તે ॥ ૧૭૮ ॥

ઇત્યુક્ત્વા દણ્ડવદ્ભૂમૌ પ્રણિપત્ય શિવં શિવામ્ ।

જપેત્પગ્ચાક્ષરીં વિદ્યામષ્ટોત્તરશતાવરામ્ ॥ ૧૭૯ ॥

તથૈવ શક્તિવિદ્યાં ચ જપિત્વા તત્સમર્પણમ્ ।

કૃત્વા તં ક્ષમયિત્વેશં પૂજાશેષં સમાપયેત્ ॥ ૧૮૦ ॥

એતત્પુણ્યતમં સ્તોત્રં શિવયોર્હૃદયડ્ગમમ્ ।

સર્વાભીષ્ટપ્રદં સાક્ષાદ્ભુક્તિમુક્ત્યૈકસાધનમ્ ॥ ૧૮૧ ॥

ય ઇદં કીર્તયન્નિત્યં શૃણુયાદ્વા સમાહિતઃ ।

સ વિધૂયાશુ પાપાનિ શિવસાયુજ્યમાપ્નુયાત્ ॥ ૧૮૨ ॥

ગોમ્નશ્ચૈવ કૃત્તમ્નશ્ચ વીરહા ભૂણહાપિ વા ।

શરણાગતઘાતી ચ મિત્રવિશ્રમ્ભઘાતકઃ ॥ ૧૮૩ ॥

દુષ્ટપાપસમાચારો માતૃહા પિતૃહાપિ વા ।

સ્તવેનાનેન જપેન તત્તત્પાપાત્ત્રમુચ્યતે ॥ ૧૮૪ ॥

દુઃસ્વપ્રાદિમહાનર્થસૂચકેષુ ભયેષુ ચ ।

યદિ સહીર્તયેદેતન્ન તતો નાર્થભાગભવેત્ ॥ ૧૮૫ ॥

આયુરારોગ્યમૈશ્વર્યં ચચ્ચાન્યદપિ વાઞ્છિતમ્ ।

સ્તોત્રસ્યાસ્ય જપે તિષ્ઠસ્તત્સર્વં લભતે નરઃ ॥ ૧૮૬ ॥

અસમ્પૂજ્ય શિવસ્તોત્રં જપાત્કલમુદાહૃતમ્ ।

સમ્પૂજ્ય ચ જપે તસ્ય ફલં વક્તું ન શક્યતે ॥ ૧૮૭ ॥

આસ્તામિયં કૃલાવામિરસ્મિન્સદ્ગીર્તિતે સતિ ।
સાર્ધમમ્બિકયા દેવઃ શ્રુત્યૈવં દિવિ તિષ્ઠતિ ॥ ૧૮૮ ॥

તસ્માન્નભસિ સમ્પૂજ્ય દેવદેવં સહોમયા ।
કૃતાઞ્જલિપુટસ્તિષ્ઠસ્તોત્રમેતદ્દુદીરયેત્ ॥ ૧૮૯ ॥

ઇતિ શ્રીશિવમહાપુરાણે સપ્તમ્યાં વાયવીયસંહિતાયાં
ઉત્તરખણ્ડે એકત્રિંશાધ્યાયાન્તર્ગતં ઉપમન્યુકૃતં
શિવસ્તોત્રં સમાપ્તમ્ ।

શિવપુરાણ । વાયવીયસંહિતા । ઉત્તરભાગ ૨ । અધ્યાય ૩૧/૧-૧૮૮ ॥

shivapurANa . vAyavIyasaMhitA . uttarabhAga 2 . adhyAya 31/1-188..

Proofread by PSA Easwaran

——
Upamanyuproktam Shiva Stotram
pdf was typeset on February 10, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

